

Handtekening bewindspersoon

Minister van Economische Zaken en Klimaat

Rijksoverheid

Aanbiedingsformulier voor Rijksministerraad

Van 1 *

Van 2

Mede namens 1

Mede namens 2

Mede namens 3

Type voorstel *

Aanbieding

Minister van Economische Zaken en Klimaat

N.v.t.

Minister voor Rechtsbescherming

Staatssecretaris van Financiën

Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Wetsvoorstel

Titel en inhoud

Titel *

Tijdelijke voorzieningen voor de Rijksoctrooiwet 1995 en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990 en de Luchtvaartwet BES, in verband met de uitbraak van COVID-19

Inhoud en doelstelling van het voorstel *

Gelet op de uitbraak van COVID-19 en de in dat kader getroffen maatregelen is het noodzakelijk om zo spoedig mogelijk een aantal voorzieningen te treffen.

1. Voorzieningen voor het kunnen opschorten van termijnen in de Rijksoctrooiwet 1995 of het op nihil kunnen stellen van toeslagen bij te late betalingen. Dit ter voorkoming van verval van octrooien;
2. Een voorziening voor deurwaarders om exploten o.g.v. het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in de bus te doen i.p.v. in persoon uit te reiken;
3. Een wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van de Invorderingswet 1995 i.v.m. het tijdelijk verlagen van de invorderings- en belastingrente;
4. Een wijziging van de Luchtvaartwet BES om voor de burgerlijke luchtvaart verboden gebieden bij 'Notice to Airman' (NOTAM) bekend te maken.

Gelet op de noodzaak van spoedige inwerkingtreding van deze voorzieningen is het voorstel om spoedadvies bij de Afdeling advisering van de Raad van State van het Koninkrijk aahangig te doen maken. Een concept brief aan de vice-president van de Raad van State met onderbouwing van deze noodzaak is bijgevoegd.

Voorgesteld besluit *

Het voorstel om spoedadvies bij de Afdeling advisering van de Raad van State aanhangig te doen maken.

Behandeltraject

Datum aanbieding *

17-04-2020

Kenmerk *

20118696

Hamerstuk *

☐ Ja ☒ Nee

Voorgaande behandeling *

☐ Ja ☒ Nee

2 van 3

Aanbiedingsformulier voor Rijksministerraad

Gevolgen en juridisch kader

- Gevolgen rijksbegroting * ☒ Ja ☐ Nee
- Gevolgen apparaatsuitgaven * ☒ Ja ☐ Nee
- Gevolgen voor regeldruk * ☐ Ja ☒ Nee
- Overeenstemming met JenV inzake wetgevingstoets en effectenanalyse * ☐ Ja ☐ Nee, met bijlage ☒ Nee, zonder bijlage ☐ N.v.t.
- Overeenstemming met JenV inzake fouten- en misbruksignalering * ☐ Ja ☐ Nee, met bijlage ☐ Nee, zonder bijlage ☒ N.v.t.
- Aan EU Notificatie voldaan * ☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.
- Verplichting int. verdragen en/of Europese regelgeving * ☐ Ja ☒ Nee

Interdepartementale afstemming

- Overeenstemming BZK inzake beoordelingskader financiële/ bestuurlijke consequenties decentrale overheden en/of Caribisch Nederland * ☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.
- Overeenstemming Aruba, Curaçao en Sint Maarten * ☐ Ja ☒ Nee ☐ N.v.t.
- Omschrijving geschilpunten Aruba, Curaçao en Sint Maarten *

Het voorstel is niet van toepassing op Aruba.
Het Bureau voor de Intellectuele Eigendom van Curaçao zal de regering van Curaçao adviseren om met dit voorstel van wet in te stemmen.
Het voorstel is ambtelijk afgestemd met Sint-Maarten.
- Ambtelijk afgestemd * ☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t. in 10WJZ en ICCB
- Overeenstemming bereikt op ambtelijk niveau * ☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t.
- Overeenstemming bereikt met ☒ AZ ☒ BZK ☒ EZK ☒ I&W ☒ SZW ☒ VWS ☒ LNV
☒ BZ ☒ Def ☒ Fin ☒ OCW ☒ JenV ☒ BH&OS
- Omschrijving geschilpunten

Opgemerkt wordt nog dat het voorstel tbv wetgevingstoets is voorgelegd aan JenV.
Voorafgaande aan de RMR wordt afronding van de toets verwacht.

Contactpersonen

	Contactpersoon 1	Contactpersoon 2
Naam *	(10)(2e)	(10)(2e)
Afdeling *	WJZ/DCD	WJZ/MOVIN
Telefoonnummer *	(10)(2e)	(10)(2e)
E-mailadres *	(10)(2e) @minezk.nl	(10)(2e) @minezk.nl

3 van 3

Aanbiedingsformulier voor Rijksministerraad

Begroting sectie A (uitgaven)

Budgetdisciplinesector * ☐ Budgettair Kader Zorg ☐ Sociale zekerheid en arbeidsmarktbeleid ☐ Rijksbegroting in enge zin ☒ N.v.t.

Initiële jaar * 2020 2020 2021 2022 2023 2024 2025

Totale uitgaven

Begroting sectie A (ontvangsten)

Initiële jaar * 2020 2020 2021 2022 2023 2024 2025

Totale ontvangsten

Saldo uitgaven en
ontvangsten 0 0 0 0 0 0

Toelichting

Budgettair effect van de onder 3 genoemde voorziening (tijdelijk verlagen percentage Belasting- en invorderingsrente) is reeds verwerkt in de incidentele suppletoire begroting inzake Noodpakket banen en economie van het Ministerie van Financiën (IXB): TK35412-1 vergaderjaar 2019-2020.

20111017 Rijkswet voorziening Rijksoctrooiwet 1995 e.a. COVID-19.pb

Tijdelijke voorzieningen voor de Rijksoctrooiwet 1995 en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990 en de Luchtvaartwet BES, in verband met de uitbraak van COVID-19

VOORSTEL VAN RIJKSWET

(16 april 2020)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het in verband met de uitbraak van COVID-19 en de maatregelen ter bestrijding daarvan wenselijk is enkele spoedeisende tijdelijke voorzieningen te treffen in het kader van de Rijksoctrooiwet 1995 en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en een aantal wijzigingen door te voeren in de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990 en de Luchtvaartwet BES;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, de bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk in acht genomen zijnde, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1 (bevoegdheid opschorting termijnen Rijksoctrooiwet 1995)

1. De directeur van het bureau, bedoeld in artikel 15 van de Rijksoctrooiwet 1995, kan bij besluit een termijn die bij of krachtens de Rijksoctrooiwet 1995 is gesteld voor een bij dat besluit te bepalen duur verlengen, indien dit naar zijn oordeel noodzakelijk is in verband met het door een octrooihouder of aanvrager van een octrooi niet kunnen voldoen aan die termijn als gevolg van maatregelen die verband houden met de bestrijding van de verspreiding van COVID-19.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op de termijnen, bedoeld in de artikelen 61, eerste en tweede lid, en 62 van de Rijksoctrooiwet 1995.

3. De directeur kan aan een besluit als bedoeld in het eerste lid terugwerkende kracht toekennen tot en met uiterlijk 12 maart 2020, indien dit naar zijn oordeel noodzakelijk is in verband met het door een octrooihouder of aanvrager van een octrooi niet kunnen voldoen aan die termijn als gevolg van maatregelen die verband houden met de bestrijding van de verspreiding van COVID-19.

4. De directeur maakt melding van een besluit als bedoeld in het eerste lid in het door het bureau periodiek uit te geven blad, bedoeld in artikel 20, eerste lid, van de Rijksoctrooiwet 1995.

Artikel 2 (toeslag artikel 61, derde lid, van de Rijksoctrooiwet 1995 op nihil)

Het ingevolge artikel 61, derde lid, van de Rijksoctrooiwet 1995 verschuldigde bedrag wordt op nihil gesteld voor octrooien waarvan de vervaldag, bedoeld in artikel 61, eerste of tweede lid, is gelegen in de periode van 1 april 2020 tot en met 31 augustus 2020.

Artikel 3 (feitelijke onmogelijkheid uitreiking exploten in persoon)

Voor de toepassing van artikel 47, eerste lid, derde volzin, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is van een feitelijke onmogelijkheid steeds sprake zolang de richtlijnen van het RIVM voorschrijven dat personen afstand houden wegens besmettingsgevaar met Covid-19.

Artikel 4 (wijziging artikel 30hb Algemene wet inzake rijksbelastingen)

De Algemene wet inzake rijksbelastingen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 30hb komt te luiden:

Artikel 30hb

1. Het percentage van de belastingrente voor de vennootschapsbelasting, de erfbelasting, de loonbelasting, de dividendbelasting, de omzetbelasting, de overdrachtsbelasting, de belasting van personenauto's en motorrijwielen, de accijns, de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en de in artikel 1 van de Wet belastingen op milieugrondslag genoemde belastingen bedraagt 0,01%.
2. Het percentage van de belastingrente voor de inkomstenbelasting bedraagt 4%.

B

Artikel 30hb komt te luiden:

Artikel 30hb

Het percentage van de belastingrente bedraagt 0,01%.

C

Artikel 30hb komt te luiden:

Artikel 30hb

Het percentage van de belastingrente bedraagt een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen percentage, dat voor verschillende belastingen verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 5 (wijziging artikel 29 Invorderingswet 1990)

In de Invorderingswet 1990 komt artikel 29 te luiden:

Artikel 29

Het percentage van de invorderingsrente bedraagt een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen percentage.

Artikel 6 (wijziging Luchtvaartwet BES)

De Luchtvaartwet BES wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan het einde van artikel 1, eerste lid, wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel z door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

aa. *NOTAM*: een bericht aan luchtvaardenden gedistribueerd middels telecommunicatie met inlichtingen over de instelling, toestand, of verandering van enige luchtvaartfaciliteit, -dienstverlening, -procedure of -gevaar, waarvan het noodzakelijk is dat personen die betrokken zijn bij de vluchtvoorbereiding en -uitvoering tijdig kennis nemen.

B

Artikel 24 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding '1.' geplaatst.
 2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
2. Van de regelingen krachtens het eerste lid wordt mededeling gedaan door middel van een NOTAM.

Artikel 7 (overgangsbepaling wijzigingen Algemene wet inzake rijksbelastingen en Invorderingswet 1990)

Een uit artikel 4, onderdeel A, B of C, of artikel 5 voortvloeiende wijziging van een rentepercentage is uitsluitend van toepassing bij de renteberekening over het deel van de renteperiode vanaf het tijdstip waarop het betreffende artikel in werking treedt of, ingeval artikel 8, eerste lid, onderdeel a of onderdeel b, toepassing vindt, over het deel van de renteperiode vanaf de datum, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, onderscheidenlijk onderdeel b.

Artikel 8 (inwerkingtreding en vervallen)

1. Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen en onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld, met dien verstande dat daarbij tevens kan worden bepaald dat:

- a. de artikelen 4, onderdeel A, en 5 terugwerken tot en met 1 juni 2020;
- b. artikel 4, onderdeel B, terugwerkt tot en met 1 juli 2020.

2. Artikel 3 werkt terug tot en met 16 maart 2020.

3. De artikelen 1, 2, 3 en 7 vervallen op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad, het Publicatieblad van Curaçao en in het Afkondigingsblad van Sint Maarten zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

De Minister voor Rechtsbescherming,

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Tijdelijke voorzieningen voor de Rijksoctrooiwet 1995 en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990 en de Luchtvaartwet BES, in verband met de uitbraak van COVID-19

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

1 Doel en aanleiding

Vrijwel de hele wereld is getroffen door de uitbraak van COVID-19. In Nederland, in de Caribische delen van het Koninkrijk, in de landen om ons Koninkrijk heen en in verder weg gelegen landen, is de impact van de uitbraak van COVID-19 en van in dat kader door veel landen getroffen maatregelen voelbaar.

Het is van belang er voor te zorgen dat de verspreiding van COVID-19 wordt bestreden én dat de impact zo beperkt mogelijk blijft. Daartoe is een aantal spoedige voorzieningen en wetswijzigingen nodig. Dit (spoed) wetsvoorstel beoogt deze voorzieningen te treffen en bevat de noodzakelijke wijzigingsopdrachten. Het betreft de volgende:

1. tijdelijke voorzieningen voor het kunnen opschorten van termijnen in de Rijksoctrooiwet 1995 of het op nihil kunnen stellen van toeslagen bij te late betalingen (artikelen 1 en 2);
2. een tijdelijke voorziening voor deurwaarders om exploten o.g.v. het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in de bus te doen i.p.v. in persoon uit te reiken (artikel 3);
3. een wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van de Invorderingswet 1995 i.v.m. het tijdelijk verlagen van de invorderings- en belastingrente (artikelen 4, 5 en 7);
4. een permanente wijziging van de Luchtvaartwet BES om voor de burgerlijke luchtvaart verboden gebieden bij 'Notice to Airman' (NOTAM) bekend te maken (artikel 6).

Dit wetsvoorstel heeft het karakter van een verzamelwet. Aangezien dit wetsvoorstel een voorziening bevat met betrekking tot de Rijksoctrooiwet 1995 is deze verzamelwet een rijkswet. Daarmee wordt afgeweken van het uitgangspunt dat wijziging van een niet-rijkswet bij rijkswet wordt vermeden. Deze afwijking wordt in dit geval gerechtvaardigd geacht. De onderdelen van dit voorstel hebben gemeen dat ze ingegeven zijn door de wens om de impact van de uitbraak van COVID-19 en de bestrijding daarvan zo spoedig mogelijk te beperken. De aard van deze voorzieningen is niet van een omvang en complexiteit dat ze afzonderlijke wetsvoorstellen rechtvaardigen. Bovendien is het uit het oogpunt van wetgevingsefficiëntie wenselijk deze voorstellen gebundeld voor

(spoed)advisering aan de Afdeling advisering van de Raad van State aan te bieden en het parlementaire proces te laten doorlopen. In dit kader wordt opgemerkt dat het een spoedwetsvoorstel betreft, dat voorzieningen en wijzigingsopdrachten bevat ten aanzien waarvan spoedige inwerkingtreding noodzakelijk wordt geacht.

Deze memorie van toelichting is mede namens de Minister voor Rechtsbescherming, de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat opgesteld. De tijdelijke voorziening in het kader van de Rijksoctrooiwet is ook van toepassing op Curaçao en Sint Maarten. Met deze landen van het Koninkrijk heeft eveneens afstemming plaatsgevonden.

2. De Rijksoctrooiwet 1995

De impact van de uitbraak van COVID-19 op het economische leven wordt ook gevoeld bij ondernemers met een octrooi of die een octrooi hebben aangevraagd. Ook deze ondernemers zien opdrachten wegvallen, hebben het werk stil moeten leggen, of worden als gevolg van de afwezigheid op kantoor beperkt in de afronding van administratieve processen die noodzakelijk zijn voor het in stand houden of het aanvragen van een octrooi. Met het voorliggend wetsvoorstel is beoogd te voorkomen dat als gevolg van deze impact octrooiën of octrooiaanvragen van rechtswege komen te vervallen.

Daartoe wordt onder meer een bevoegdheid gecreëerd voor de directeur van Octrooiencentrum Nederland om bij of krachtens de Rijksoctrooiwet 1995 (hierna: ROW 1995) gestelde termijnen voor een bepaalde duur op te schorten. De bevoegdheid is bedoeld voor termijnen die voor octrooihouders, aanvragers of octrooigemachtigden knellend zijn en een besluit tot opschorting zal algemene strekking hebben. De ROW 1995 kent ook termijnen waar Octrooiencentrum Nederland zelf aan moet voldoen. Indien deze termijnen voor Octrooiencentrum Nederland knellend zijn, kan dat vooralsnog opgelost worden met de mogelijkheden die artikel 4:15, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht biedt.

2.1 Voorkomen van verval octrooi of octrooiaanvraag

Het aanvragen of in stand houden van een octrooi brengt diverse gereguleerde processen met zich, die bij of krachtens de ROW 1995 zijn verankerd. Zo is ingevolge artikel 52, eerste lid, van de ROW 1995 degene aan wie een Europees octrooi voor Nederland is verleend, verplicht om ingevolge artikel 23, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit ROW 1995 binnen drie maanden een vertaling in te dienen bij Octrooiencentrum Nederland. Met betrekking tot het indienen van een octrooiaanvraag is voorts in artikel 30, tweede lid, van de ROW 1995 bepaald dat als door Octrooiencentrum Nederland gebreken zijn geconstateerd in de aanvragen, deze binnen drie maanden moeten worden hersteld.

Vanwege de uitbraak van COVID-19 en de in dat kader wereldwijd getroffen maatregelen is het voor octrooihouders of octrooiaanvragers niet altijd mogelijk om aan deze termijnen te voldoen. Zo beschikken zij op dit moment mogelijk niet over de financiële ruimte om tijdig de

verschuldigde taksen of toeslagen te voldoen. Daarnaast is van belang dat de processen veel administratieve werkzaamheden en nauwkeurige afstemming tussen diverse actoren vergen. Aangezien octrooihouders, aanvragers of hun octrooigemachtigden nu veelal niet op kantoor aanwezig zijn, worden zij belemmerd in het tijdig indienen van de noodzakelijke stukken. Daarbij werken octrooihouders ook veelvuldig met gespecialiseerde betalingskantoren in het buitenland om aan de in de ROW1995 vastgelegde betaaltermijnen te voldoen.

Ten aanzien van de meeste bij of krachtens de ROW 1995 gestelde termijnen is bepaald dat het overschrijden daarvan leidt tot verval van een octrooi. Het gaat dan dus om verval van rechtswege zoals bijvoorbeeld in artikel 52, vierde lid, van de ROW 1995 is bepaald. Daar waar het een termijn betreft waaraan een aanvrager van een octrooi is gehouden, leidt het overschrijden van de termijn er veelal van rechtswege toe dat de aanvraag niet in behandeling wordt genomen, zoals bijvoorbeeld in artikel 32, derde lid, van de ROW 1995. Het gevolg daarvan is dat de aanvraag vervalt. Beide situaties kunnen grote impact hebben op de betrokken ondernemer. Het verval van een octrooi leidt er immers toe dat de betrokken uitvinding niet langer beschermd is. Concurrenten kunnen daar alsdan vrijelijk gebruik van maken, zonder bijvoorbeeld aan de octrooihouder een licentie te hoeven betalen of een inbreukverbod te hoeven vreezen. Het verval van een octrooi kan dan ook grote impact hebben op de inkomstenbronnen en positie van een octrooihouder of aanvrager op de markt waarbinnen hij opereert. Ook een gebrek in een aanvraag leidt ertoe dat de uitvinding waarvoor de aanvraag bescherming vraagt, vrijelijk beschikbaar komt. In geval van het niet tijdig opheffen van een gebrek in de aanvraag, vervalt in de regel de aanvraag en daarmee ook de beoogde bescherming.

2.2 Bevoegdheid tot opschorting van termijnen

Teneinde te voorkomen dat de crisis rond COVID-19 tot deze onbillijke effecten leidt, is het noodzakelijk dat octrooihouders en -aanvragers meer tijd wordt geboden om hun rechten veilig te stellen en te behouden. Een opschorting van de wettelijke termijnen geeft betrokkenen ruimte om, zonder verlies van recht, de processen pas af te ronden zodra dit weer op kantoor en in het internationale verkeer mogelijk is. Ook geeft het hen ruimte om in geval van beperkte financiële middelen aan andere dringende financiële verplichtingen te voldoen zonder te hoeven vreezen voor het verval van hun octrooi(aanvraag) en de daarmee gepaard gaande impact op hun positie in de markt.

Of het noodzakelijk is om een termijn op te schorten en, zo ja, voor welke duur, zal per termijn kunnen verschillen. Sommige termijnen blijken misschien met veel kunst- en vliegwerk nog gehaald te kunnen worden. Andere termijnen zijn eerder knellend. Bovendien bouwen de termijnen in de ROW 1995 en de daarop gebaseerde regelgeving op elkaar voort. De opschorting van de ene termijn heeft dan ook soms gevolgen voor andere termijnen.

Octrooiencentrum Nederland, het bureau dat krachtens artikel 15 van de ROW 1995 belast is met de uitvoering van die wet en andere bij of krachtens die wet of bindende internationale verplichtingen opgelegde taken, is de instantie waar de noodzaak en mogelijkheid van opschorting

het beste kan worden ingeschat. Het is aan Octrooiencentrum Nederland om in de gaten te houden dat de termijnen niet worden overschreden en dat de rechtsgevolgen van een eventuele overschrijding worden bijgehouden in het octrooieregister. Ook speelt Octrooiencentrum Nederland een belangrijke rol in de beoordeling van de stukken voor het aanvragen en de instandhouding van octrooien. Aldus weet Octrooiencentrum Nederland als geen ander welke termijnen in welke fase knellend kunnen zijn. Zij staan hierover ook in nauw contact met de Orde van Octrooigemachtigden.

Daar komt bij dat Octrooiencentrum Nederland verantwoordelijk is voor de diverse geautomatiseerde processen. Een eventuele opschorting van een termijn zal in deze software van Octrooiencentrum Nederland verwerkt moeten worden. Dit is complex van aard. Er wordt nu hard gewerkt aan het onderzoeken en voorbereiden van mogelijke opschortingen. Maar het is zeer waarschijnlijk dat de opschorting van de ene wettelijke termijn sneller in de systemen kan worden verwerkt dan de opschorting van een andere termijn.

Gelet op de benodigde flexibiliteit en armslag in het opschorten van de termijnen als ook gelet op de kennis van Octrooiencentrum Nederland, is ervoor gekozen de directeur van Octrooiencentrum Nederland de bevoegdheid tot het opschorten van termijn te geven. Deze bevoegdheid is alleen aan de orde indien opschorting naar het oordeel van de directeur noodzakelijk is in verband met het door een octrooihouder of aanvrager van een octrooi niet kunnen voldoen aan die termijn als gevolg van maatregelen die verband houden met de bestrijding van de verspreiding van COVID-19.

2.3 Toeslag tijdelijk op nihil

In aanvulling op de mogelijke opschorting van termijnen wordt met het voorliggend wetsvoorstel eveneens een voorziening getroffen voor de verschuldigde toeslag, bedoeld in artikel 61, derde lid, van de ROW 1995.

Uit artikel 61, eerste en tweede lid, volgt dat voor de instandhouding van een octrooi onderscheidenlijk Europees octrooi jaarlijks een bedrag is verschuldigd, de instandhoudingstaks. Deze is telkens verschuldigd op de laatste dag van de maand waarin de aanvraag die tot octrooi heeft geleid is ingediend, of ingevolge artikel 28, eerste lid, van de ROW 1995 wordt aangemerkt te zijn ingediend. Indien bijvoorbeeld voor een octrooi destijds op 15 april 2013 een aanvraag is ingediend, is na verlening telkens uiterlijk 30 april de jaarlijkse instandhoudingstaks verschuldigd. Uit artikel 62 van de ROW 1995 volgt dat een octrooi van rechtswege vervalt, indien de instandhoudingstaks niet binnen zes kalendermaanden na de vervaldag (in het voorbeeld dus zes kalendermaanden na 30 april: 31 oktober) zijn betaald. Uit artikel 61, derde lid, van de ROW 1995 volgt dat bij betaling na de vervaldatum een toeslag is verschuldigd. De ruimte om de termijn voor het voldoen van de instandhoudingstaks te overschrijden is er dus wel, maar dat kost extra geld, namelijk – ingevolge artikel 6, achtste lid, van het Uitvoeringsbesluit ROW 1995 – 50 % van de verschuldigde instandhoudingstaks.

Ingeval de termijn voor het betalen van de instandhoudingstaks, de vervaldag, zou worden opgeschort, zou dit octrooihouders ruimte geven

en zal geen toeslag zijn verschuldigd. Gebleken is dat de opschorting van deze termijnen softwarematig zeer complex is. Niet alleen het opschorten zelf, maar vooral ook het – aan het eind van de opschorting – weer terugdraaien van deze vervaldag die jaarlijks van belang is. Daarnaast zou het opschorten van deze termijn ook aan de kant van de kantoren die de betaling van instandhoudingstaksen voor grote aantallen octrooihouders verzorgen, de noodzakelijke ingrepen met zich brengen.

Met het op nihil stellen van de toeslag wordt de facto ook een opschorting van de termijn gerealiseerd. De octrooihouder wordt immers zes maanden extra gegeven voor de betaling, zonder dat hem dit extra geld kost. De octrooihouder krijgt daardoor ruimte voor op dat moment dringendere betalingsverplichtingen.

De verlaging van de toeslag is van toepassing op octrooien waarvoor de vervaldag is gelegen in de periode van 1 april 2020 tot en met 31 augustus 2020. Daarmee wordt aan octrooihouders die in deze zes maanden een instandhoudingstaks verschuldigd zouden zijn, telkens zes kalendermaanden gegund om, daar waar als gevolg van de crisis rond COVID-19 de liquide middelen ontbreken, deze taks alsnog te betalen.

Voor de periode van 1 april 2020 tot en met 31 augustus 2020 is gekozen omdat de inschatting is dat de directe impact van de uitbraak van COVID-19 en de in dat kader getroffen maatregelen de komende vier maanden het meest direct gevoeld worden bij de octrooihouders. Daarbij is de regering zich bewust van de economische impact die de huidige crisis ook daarna nog zal hebben. Alsdan zal opnieuw moeten worden gezien in hoeverre dit noopt tot aanvullend uitstel. Voorliggend voorstel betreft een voorziening voor de op korte termijn gevoelde impact.

3. Uitreiken exploten Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Ook tijdens de crisis rond COVID-19 moeten deurwaarders exploten kunnen uitreiken. Dat kunnen exploten zijn waarmee een dagvaarding wordt uitgebracht of een uitspraak van de rechter wordt betekend, maar bijvoorbeeld ook exploten waarmee de verjaring van een vordering wordt gestuit. Het gaat om tientallen duizenden exploten in de afgelopen en komende periode waarin de RIVM-richtlijnen gelden. De richtlijn van social distancing, het anderhalve meter afstand houden, verdraagt zich niet goed met de uitreiking van exploten in persoon.

Onder normale omstandigheden belt de deurwaarder eerst aan om te proberen het exploit in persoon te overhandigen. Wordt er open gedaan, dan laat de deurwaarder een afschrift van het exploit aan de geadresseerde van het exploit of aan een huisgenoot of een andere persoon die opendoet, tenzij de deurwaarder oordeelt dat deze persoon niet voldoende bevordert dat het exploit degene voor wie het is bestemd, tijdig bereikt (artikel 46 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, 'Rv'). Als de deurwaarder het exploit niet in persoon kan uitreiken, doet hij een afschrift van het exploit in de brievenbus of, als ook dat niet kan, op de post (artikel 47, eerste lid, Rv). In die beide laatste gevallen vermeldt de deurwaarder de reden van de feitelijke onmogelijkheid in zijn exploit (artikel 47, eerste lid, slot, Rv).

Onder de huidige omstandigheden is het niet mogelijk en verantwoord op de normale manier bij mensen thuis aan te bellen om een exploot uit te reiken. Anders dan een pakketbezorger, kan de deurwaarder niet volstaan met het op de stoep achterlaten van zijn exploot. De deurwaarder moet bij de uitreiking ook een instructie geven over de aard van het exploot en de mogelijkheden van degene voor wie het bestemd is, om hierover contact op te nemen. De deurwaarder is naar de aard van zijn werk aanmerkelijk minder geliefd dan de pakketbezorger. Het risico te maken te krijgen met bewoners die hem in het gezicht spugen of fysiek te lijf gaan, is voor een deurwaarder vele malen groter dan voor een pakketbezorger. Dit risico is met het oog op het algemeen belang van de volksgezondheid – voorkomen van besmettingen – niet aanvaardbaar.

Om zo veel mogelijk bij de betekening van stukken conform de RIVM-richtlijnen social distancing in acht te nemen en toch exploten te betekenen, heeft de KBvG richtlijnen ontwikkeld. Exploten worden op basis daarvan, als uitreiking in persoon niet verantwoord mogelijk is, in de brievenbus gelaten. Dit is een invulling van de 'feitelijke onmogelijkheid' om een exploot in persoon uit te reiken in artikel 47 Rv. De deurwaarder vermeldt in zijn exploot in dat geval dat door de RIVM-richtlijnen in verband met Covid-19 en het niet kunnen of mogen uitreiken in persoon, een afschrift van het exploot in de brievenbus is gelaten. De gebruikelijke aanvullende instructie verstrekt de deurwaarder dan via alternatieve contactvormen als telefoon of mail. Daar waar de gerechtsdeurwaarder beschikt over de contactgegevens, doet de gerechtsdeurwaarder dit op eigen initiatief. Daarnaast – en ook daar waar de gegevens niet voorhanden zijn – doet de KBvG er nu alles aan om schuldenaren te stimuleren vooral contact op te nemen, onder meer via de campagne 'Bellen is oplossen' (www.bellenisoplossen.nl). De KBvG heeft laten weten dat hieraan op grote schaal gehoor wordt gegeven. Waar uitreiking 'in persoon' verantwoord, dus met inachtneming van de RIVM-richtlijnen, mogelijk is, wordt dit nog steeds gedaan. Bijvoorbeeld in geval van rechtspersonen en/of advocatenkantoren die nog een geopende balie hebben of als degene voor wie het exploot is bestemd, in de tuin aan het werk is en het exploot zonder gevaar voor besmetting kan worden overhandigd.

Inmiddels is in enkele gepubliceerde uitspraken van kantonrechters te Amsterdam (ECLI:NL:RBAMS:2020:2153 en ECLI:NL:RBAMS:2020:2229) geoordeeld dat niet voldoende is dat het exploot vermeldt dat door COVID-19 en de daarmee samenhangende richtlijnen van het RIVM, geen uitreiking in persoon kan plaatsvinden. Deze kantonrechters oordelen dat het exploot steeds moet vermelden welke bijzondere omstandigheden er zijn waaronder een belemmering daartoe aanwezig kan zijn. Hierdoor komt de rechtsgeldigheid van alle sinds 16 maart 2020 overeenkomstig de KBvG-richtlijn uitgereikte exploten ter discussie te staan.

Voor de continuïteit van de wezenlijke toegang tot het recht gedurende de crisis rond COVID-19 en de rechtszekerheid, moet voor deurwaarders duidelijk zijn wat in het relaas van de betekening moet staan. Onduidelijkheid hierover leidt tot een discussie over de geldigheid van elk exploot en brengt daarmee de rechtszekerheid in het rechtsverkeer in gevaar. De voorgestelde regeling maakt duidelijk aan welke maatstaven

de deurwaarder bij de betekening van exploitatie tijdens de crisis rond COVID-19 is gebonden. Het geeft een wettelijke basis voor de praktijk die de KBvG aan haar leden per 16 maart 2020 heeft opgelegd. Om zeker te stellen dat ook de exploitatie die vanaf 16 maart 2020 zijn uitgereikt rechtsgeldig zijn betekend als betekening plaatsvond overeenkomstig de bovenstaande regeling en de KBvG-richtlijn, wordt met artikel 8, tweede lid, voorgesteld de voorgestelde bepaling terugwerkende kracht te verlenen tot aan die datum.

4. Wijzigingen van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van de Invorderingswet 1995

4.1. Inleiding

De economische impact van de uitbraak van COVID-19 is voor veel ondernemers groot. Het kabinet heeft aangekondigd de komende periode een ruimhartig fiscaal beleid te voeren om deze gevolgen zoveel mogelijk te verzachten. Op 17 maart 2020 heeft het kabinet enkele concrete fiscale maatregelen aangekondigd die erop zijn gericht de liquiditeit van ondernemers te ondersteunen.¹ Hierbij is onder andere aangekondigd dat de invorderings- en belastingrente tijdelijk worden verlaagd. Het eerste moment waarop de verlaging van de belastingrente uitvoeringstechnisch mogelijk is, is 1 juni 2020 voor alle belastingmiddelen behalve de inkomstenbelasting (IB) en 1 juli 2020 voor de IB. Het onderhavige wetsvoorstel voorziet dan ook in een wettelijke aanpassing met betrekking tot de hoogte van vaststelling van het percentage van de belastingrente. De verlaging van de invorderingsrente wat betreft de rente die door de Belastingdienst in rekening wordt gebracht, is reeds per 23 maart 2020 per beleidsbesluit gerealiseerd. Deze verlaging wordt met dit wetsvoorstel wettelijk bestendigd. Al deze verlagingen zijn van tijdelijke aard en hangen samen met de crisis rond COVID-19. In onderhavig wetsvoorstel wordt ook de wijze waarop de invorderings- en belastingrente wordt vastgesteld, gewijzigd.

4.2 Doel van de tijdelijke verlaging van de percentages voor de belasting- en invorderingsrente

Met de tijdelijke verlaging van de percentages voor de belasting- en invorderingsrente worden de mogelijkheden voor uitstel voor het doen van aangifte en uitstel van betaling voor ondernemers en andere belastingplichtigen zo laagdrempelig mogelijk gemaakt. Belastingplichtigen die gebruikmaken van de mogelijkheid van uitstel voor het doen van aangifte worden ten gevolge van de verlaging nagenoeg niet meer geconfronteerd met belastingrente. Ondernemers die gebruikmaken van het tijdelijk versoepelde uitstelbeleid dat in verband met de crisis rond COVID-19 is ingesteld, profiteren direct van de verlaging van de invorderingsrente. Aangekondigd is dat de Belastingdienst verzoeken om uitstel van betaling voorlopig soepel behandelt: feitelijk wordt uitstel direct voor 3 maanden verleend. Normaliter wordt gedurende de hele periode van uitstel van betaling invorderingsrente in rekening gebracht.

¹ Brief van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 17 maart 2020, CE-AFP/20077147.

Zonder de verlaging van de invorderingsrente zou de verruimde mogelijkheid van uitstel van betaling voor ondernemers, maar ook de bestaande mogelijkheid van uitstel van betaling voor particulieren, dus alsnog (mogelijk hoge) kosten met zich brengen. Ten gevolge van de verlaging van 4% naar 0,01% is hiervan nagenoeg geen sprake meer.

4.3 Belastingrente en invorderingsrente

Belastingrente

Belastingrente kan zowel in rekening worden gebracht als worden vergoed. De regeling van de belastingrente komt er in grote lijnen op neer dat de inspecteur belastingrente in rekening brengt wanneer het opleggen van een belastingaanslag tot een positief bedrag te lang uitblijft door toedoen van de belastingplichtige, bijvoorbeeld als gevolg van het gebruikmaken van de mogelijkheid tot uitstel tot het doen van aangifte. De inspecteur vergoedt belastingrente wanneer het vaststellen van een belastingaanslag tot een negatief bedrag te lang uitblijft door toedoen van de inspecteur, mits die belastingaanslag overeenkomstig de aangifte of een (herzienings)verzoek wordt vastgesteld. Het percentage van belastingrente voor de vennootschapsbelasting (Vpb) is gelijk aan de wettelijke rente voor handelstransacties met dien verstande dat een wettelijk minimumpercentage van 8 geldt.² Het percentage voor de overige belastingmiddelen is gelijk aan de wettelijke rente voor niet-handelstransacties waarbij een wettelijk minimumpercentage van 4 geldt.³

Voor het in rekening brengen en het vergoeden van belastingrente gelden dezelfde percentages. Uitvoeringstechnisch is het niet mogelijk om voor het in rekening brengen van belastingrente een ander percentage te laten gelden dan voor het vergoeden van belastingrente.

Invorderingsrente

Net als belastingrente kan invorderingsrente zowel in rekening worden gebracht als worden vergoed. De regeling van de invorderingsrente komt er in grote lijnen op neer dat invorderingsrente over het nog openstaande bedrag in rekening wordt gebracht als de enige of laatste betalingstermijn van een belastingaanslag wordt overschreden.⁴ Ook indien uitstel van betaling wordt verleend, wordt in de meeste gevallen invorderingsrente in rekening gebracht.⁵ Invorderingsrente wordt vergoed als de Belastingdienst te lang wacht met het uitbetalen van een teruggaaf.⁶ Het percentage van de invorderingsrente is gelijk aan de rente voor niet-handelstransacties, met dien verstande dat een wettelijk minimumpercentage van 4 geldt.⁷ Voor het vergoeden en in rekening

² Artikel 30hb, tweede lid, AWR.

³ Artikel 30hb, eerste lid, AWR. Onder 'overige belastingmiddelen' wordt verstaan de belastingrente voor de inkomstenbelasting, de erfbelasting, de loonbelasting, de dividendbelasting, de omzetbelasting, de overdrachtsbelasting, de belasting van personenauto's en motorrijwielen, de accijns, de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en de in artikel 1 van de Wet belastingen op milieugrondslag genoemde belastingen.

⁴ Zie artikel 28, eerste lid, IW 1990.

⁵ Zie artikel 28, derde en vierde lid, IW 1990.

⁶ Een ander voorbeeld waarin invorderingsrente wordt vergoed is de situatie waarin een belastingplichtige bezwaar maakt tegen een aanslag en ten aanzien van die aanslag geen uitstel van betaling heeft gekregen. Als de aanslag in dat geval op tijd is betaald en de belastingplichtige krijgt gelijk in het bezwaar, dan heeft de belastingplichtige recht op de vergoeding van invorderingsrente.

⁷ Artikel 29 IW 1990.

brengen van invorderingsrente geldt hetzelfde percentage. Uitvoeringstechnisch is het echter wel mogelijk om voor het in rekening brengen van invorderingsrente een ander percentage te laten gelden dan voor het vergoeden van invorderingsrente.

4.4 Realisering verlaging belasting- en invorderingsrente

Gebleken is dat de verlaging van de belasting- en invorderingsrente naar 0,0% uitvoeringstechnisch niet mogelijk is. Verlaging naar 0,01% is wel te verwerken in de systemen van de Belastingdienst, wat de keuze van het kabinet voor dat percentage verklaart.

Belastingrente

De Belastingdienst heeft aangegeven dat het eerste moment waarop de verlaging van de belastingrente uitvoeringstechnisch kan worden gerealiseerd 1 juni 2020 is, met dien verstande dat de verlaging van de belastingrente voor de IB pas vanaf 1 juli 2020 kan worden gerealiseerd. Nu het uitvoeringstechnisch niet mogelijk is te differentiëren tussen het in rekening te brengen percentage en het te vergoeden percentage, wordt voorgesteld het verlaagde percentage van 0,01% niet alleen voor in rekening gebrachte belastingrente te laten gelden, maar ook voor belastingrente die aan belastingplichtigen wordt vergoed. De verlaging kan dus in sommige gevallen ook nadelig voor belastingplichtigen zijn. Hierbij geldt echter dat belastingrente in veel meer gevallen in rekening wordt gebracht (in 2019 2.392.000 keer) dan wordt vergoed (in 2019 443.000 keer). In 2019 werd € 662 miljoen aan belastingrente ontvangen en € 118 miljoen vergoed. Op basis van deze gegevens is het kabinet van oordeel dat de verlaging van de belastingrente per saldo een gewenste lastenverlichting realiseert.

Omdat de verlaging van belastingrente niet alleen begunstigend uitpakt voor belastingplichtigen is het niet mogelijk deze maatregel bij beleidsbesluit te realiseren. Bij beleidsbesluit kan – afgezien van bepaalde uitzonderingssituaties – immers uitsluitend in het voordeel van belastingplichtigen (tijdelijk) worden afgeweken van de wet. Indien sprake is van voor belastingplichtigen niet begunstigende afwijking van de wet, zullen bezwaren tegen een dergelijke afwijking uiteraard moeten worden toegekend. Gezien het grote aantal belastingplichtigen dat dit mogelijk betreft (in 2019 was 443.000 keer sprake van vergoeding van belastingrente) is een dergelijke gang van zaken voor de Belastingdienst uitvoeringstechnisch niet mogelijk.

Wetstechnisch is de verlaging als volgt ingericht. In het wetsvoorstel zijn drie versies opgenomen van het artikel dat het percentage van de belastingrente regelt. Het is de bedoeling dat deze drie versies achtereenvolgens in werking treden op drie bij koninklijk besluit te bepalen tijdstippen. Het is de bedoeling dat:

- op (of met terugwerkende kracht tot en met) 1 juni 2020 in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) wordt opgenomen dat het percentage van de belastingrente voor alle belastingmiddelen 0,01% bedraagt, met uitzondering van de IB, waarvoor dan nog een percentage van 4% blijft gelden;

- op (of met terugwerkende kracht tot en met) 1 juli 2020 in de AWR wordt opgenomen dat alle percentages 0,01% bedragen (dus ook voor de IB);
- zodra de verlaging niet meer noodzakelijk en passend is in het kader van de crisis rond COVID-19 (zie hieronder), in de AWR wordt opgenomen dat het percentage van de belastingrente bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld waarbij het uitgangspunt is dat de onder het oude regime geldende percentages (4% en 8%) worden hersteld.

Zoals aangekondigd is de verlaging van de belasting- en invorderingsrente een tijdelijke maatregel. Het is de bedoeling dat de lagere percentages gedurende drie maanden van kracht blijven. Ook de budgettaire gevolgen (zie hieronder) zijn gebaseerd op een drie maanden geldende verlaging naar 0,01%. Het uitgangspunt van het kabinet is dat de percentages na deze drie maanden weer op de onder het oude regime geldende percentages van 4% en 8% worden gesteld. In de genoemde brief van 17 maart 2020 heeft het kabinet echter ook aangegeven dat afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de crisis rond COVID-19 noodzakelijke en passende (fiscale) vervolgmaatregelen zullen worden getroffen indien de situatie daartoe noopt. Om enige mate van flexibiliteit te bewaren over het moment waarop de rentepercentages worden verhoogd, wordt voorgesteld te bepalen dat de vaststelling van de rentepercentages vanaf een bij koninklijk besluit te bepalen moment bij algemene maatregel van bestuur plaatsvindt. Vanaf dat moment worden de voor de belastingrente geldende percentages dus niet langer in de AWR opgenomen, maar in een algemene maatregel van bestuur.

Invorderingsrente

Ten aanzien van de invorderingsrente is het wel mogelijk te differentiëren tussen het percentage van de te vergoeden rente en het percentage van de in rekening te brengen rente. Hierdoor kan voor het in rekening brengen van invorderingsrente een percentage van 0,01% worden gehanteerd, terwijl voor het vergoeden van invorderingsrente het percentage van 4% kan blijven gelden. Omdat deze werkwijze zonder meer begunstigend is voor belastingsschuldigen,⁸ kon dit bij beleidsbesluit worden gerealiseerd (zie hieronder). Wat niet begunstigend is voor belastingsschuldigen, is dat de hoogte van de betalingskorting is gekoppeld aan het percentage van de invorderingsrente. Belastingsschuldigen die een voorlopige aanslag IB of Vpb in termijnen mogen betalen maar kiezen voor betaling in één keer (vóór de eerste betaaldatum), kunnen betalingskorting krijgen. Normaliter betekent de verlaging van de invorderingsrente naar 0,01% dus ook dat het bedrag aan betalingskorting waarop belastingsschuldigen aanspraak kunnen maken, wordt verlaagd.

In het beleidsbesluit waarbij de verlaging van de invorderingsrente per 23 maart 2020 is gerealiseerd, is aangegeven dat belastingsschuldigen die ten gevolge van de verlaagde invorderingsrente worden geconfronteerd met een verlaagde betalingskorting hiertegen bezwaar kunnen maken bij de Belastingdienst. Dergelijke bezwaren worden door de Belastingdienst toegekend, waarna zij het verschil krijgen uitgekeerd. De Belastingdienst

⁸ Bij de invorderingsrente wordt over belastingsschuldigen gesproken in plaats van belastingplichtigen.

heeft aangegeven dat dit tot een extra werklust leidt, die enkel tijdelijk kan worden gedragen. Dit regime is dan ook slechts van toepassing tot 1 juni 2020, het beoogde moment waarop de verlaging van de invorderingsrente bij wet wordt vastgesteld. Ten aanzien van betalingskortingen die worden toegekend vanaf 1 juni 2020 geldt dat bezwaar tegen het verlaagde percentage voor de betalingskorting niet meer wordt toegewezen.

Vanwege bovengenoemd argument dat het kabinet afhankelijk van de ontwikkelingen noodzakelijke en passende (fiscale) vervolgmaatregelen zal treffen indien de situatie daartoe noopt, is ook wat betreft de invorderingsrente zekerheidshalve gekozen voor een voorstel tot vaststelling van het percentage bij algemene maatregel van bestuur. Ook bij deze maatregel geldt echter dat het uitgangspunt is dat drie maanden na inwerkingtreding van de verlaging een verhoging van het percentage naar 4% plaatsvindt, hetgeen in dat geval bij algemene maatregel van bestuur wordt bewerkstelligd.

4.5 Budgettaire aspecten

Zoals hiervoor is opgemerkt is de verlaging van de belasting- en invorderingsrente aangekondigd als tijdelijke maatregel, met als uitgangspunt dat deze tijdelijkheid drie maanden duurt. In de Incidentele suppletoire begroting van het Ministerie van Financiën (IX) voor het jaar 2020 inzake Noodpakket banen en economie zijn de geschatte budgettaire effecten opgenomen. Afhankelijk van het daadwerkelijke gebruik van de tijdelijk verlaagde rentes kunnen de uiteindelijke budgettaire effecten afwijken. Waar relevant zal dit middels (suppletoire) begrotingen verwerkt worden.

5. Wijziging van de Luchtvaartwet BES

Op grond van artikel 24, eerste lid, van de Luchtvaartwet BES kan in buitengewone omstandigheden de burgerlijke luchtvaart boven het territorium van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba of een gedeelte daarvan worden beperkt of verboden.

Het afsluiten van gebieden voor de burgerluchtvaart of het opleggen van beperkingen daaraan, zoals tijdens de crisis rond COVID-19, moet onmiddellijk geschieden en bekendgemaakt worden aan luchtvaarders. Met het oog op de doorlooptijd kan inwerkingtreding van deze regelingen derhalve niet uitsluitend afhankelijk zijn van publicatie in de Staatscourant. Teneinde dit te vermijden wordt voorgesteld, in afwijking van artikel 4 van de Bekendmakingswet te bepalen, dat bekendmaking van de regeling geschiedt bij 'Notice to Airman' (NOTAM). Een NOTAM is een bericht aan luchtvaarders dat via telecommunicatie door de luchtverkeersdienstverlener wordt gedistribueerd. De NOTAM bevat inlichtingen over directe en tijdelijke wijzigingen in het luchtruim waarvan het voor de vluchtvoorbereiding en -uitvoering noodzakelijk is dat hiervan tijdig kennis wordt genomen. Bij het opleggen van beperkingen aan de burgerlijke luchtvaart tijdens de crisis rond COVID-19 is deze ommissie aan het licht gekomen. Het direct kunnen opleggen van dergelijke beperkingen in Caribisch Nederland wordt noodzakelijk geacht, omdat dat gebied vanwege de beperkte capaciteit van zowel klinische als

preventieve services en diensten kwetsbaar is voor ernstige gevolgen van deze epidemie. In vergelijkbare zin is deze wijze van publicatie voor het Nederlandse luchtruim in Europa ook geregeld in de Wet luchtvaart. Voorgesteld wordt om deze voorziening in de Luchtvaartwet BES ook permanent op te nemen.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 (bevoegdheid opschorting termijnen Rijsoctrooiwet 1995)

Dit artikel creëert de bevoegdheid voor de directeur van Octrooiencentrum Nederland om bij of krachtens de Rijsoctrooiwet 1995 gestelde termijnen op te schorten. Deze bevoegdheid is alleen van toepassing indien opschorting naar zijn oordeel noodzakelijk is in verband met het door een octrooihouder, of aanvrager van een octrooi (of in diens plaats diens octrooigemachtigde), niet kunnen voldoen aan die termijn als gevolg van de maatregelen die verband houden met de uitbraak van COVID-19. Gelet op deze clausulering van de bevoegdheid, zal deze noodzaak bij elk besluit moeten worden gemotiveerd. Ook zal telkens bij het besluit tot opschorting moeten worden bepaald voor welke duur de termijn wordt opgeschort. Indien later blijkt dat een langere duur noodzakelijk is, zal dit bij een nieuw besluit tot opschorting moeten worden vormgegeven, uiteraard wederom voorzien van een motivering van de noodzaak daarvan.

De termijnen, bedoeld in de artikelen 61, eerste en tweede lid, en 62 van de ROW 1995 zijn uitgezonderd van de bevoegdheid van de directeur. De in artikel 2 van dit wetsvoorstel opgenomen voorziening brengt de facto al een opschorting van deze termijnen met zich.

Daar waar in de ROW 1995 of de daarop gebaseerde regelgeving wordt verwezen naar de op te schorten termijn of deze termijn van overeenkomstige toepassing wordt verklaard, werkt het besluit van de directeur door naar die bepalingen, zodat alle mogelijke onevenredige rechtsgevolgen van het overschrijden van de betrokken termijn worden voorkomen.

Een besluit tot opschorting geldt voor alle betrokkenen en is aldus aan te merken als een besluit van algemene strekking. Ten behoeve van de kenbaarheid zal een besluit tot opschorting telkens worden gepubliceerd in het Bijblad bij De Industriële Eigendom, bedoeld in artikel 27 van het Uitvoeringsbesluit ROW 1995. Dit is het blad dat periodiek door Octrooiencentrum Nederland wordt uitgegeven en waarin, met het oog op een zo doeltreffend mogelijke voorlichting aan het publiek, gegevens omtrent onderwerpen betreffende de octrooiverlening bekend worden gemaakt. Aangezien in het besluit telkens ook de duur van de opschorting wordt vermeld is het niet noodzakelijk dat het einde van het besluit ook in het Bijblad wordt gemeld. Indien dit voor de kenbaarheid toch gewenst wordt, staat het Octrooiencentrum Nederland vrij om dit te doen.

Daar waar blijkt dat het opschorten van bij of krachtens de Rijsoctrooiwet 1995 gestelde termijnen ook terugwerkende kracht vergt, is in artikel 1, derde lid, de mogelijkheid gecreëerd dat de directeur van Octrooiencentrum Nederland aan zijn besluit deze terugwerkende kracht verleent. De directeur kan bij dat besluit bepalen of dat inderdaad voor de betrokken termijn noodzakelijk is en of dat voor de betrokken termijn, gelet op de aanpassingen in de software, ook mogelijk is. Deze afweging zal per geval gemaakt moeten worden.

Artikel 2 (toeslag artikel 61, derde lid, van de Rijsoctrooiwet 1995 op nihil)

Met dit artikel wordt de toeslag die ingevolge artikel 61, derde lid, Rijsoctrooiwet 1995 verschuldigd is bij het niet tijdig betalen van de instandhoudingstaks op nihil gesteld. Zoals in paragraaf 2.3 is toegelicht wordt daarmee de facto voor de geldende termijn voor het betalen van de taks voor instandhouding van een octrooi een opschorting gerealiseerd.

De verlaging van de toeslag is van toepassing op octrooien waarvoor de vervaldag is gelegen in de periode van 1 april 2020 tot en met 31 augustus 2020. Een octrooihouder die, vanwege de vervaldag van zijn octrooi, uiterlijk 30 juni de taks verschuldigd zou zijn, kan deze taks nog tot en met 31 december 2020 betalen, zonder een toeslag verschuldigd te zijn. Indien de vervaldag 31 juli is, kan de instandhoudingstaks nog tot en met 31 januari 2021 zonder toeslag worden betaald, en een instandhoudingstaks die uiterlijk 31 augustus verschuldigd zou zijn, kan nog tot en met 28 februari 2021 zonder een toeslag worden betaald.

Indien de zes kalendermaanden na de vervaldag zijn verstreken moet de instandhoudingstaks wel betaald zijn. Van een verder uitstel is dan geen sprake. De termijnen voor betaling van de octrooitaks die voortvloeien uit de ROW 1995 worden immers gehandhaafd. In september 2020 treedt weer het gewone betaalregime in werking. Een octrooihouder die, vanwege de vervaldag, uiterlijk 30 september de taks verschuldigd zou zijn, kan deze taks nog tot en met 31 maart 2021 betalen, met een toeslag van 50% zoals gebruikelijk.

Artikel 3 (feitelijke onmogelijkheid uitreiking exploten in persoon)

Zie voor een nadere toelichting paragraaf 3 van het algemeen deel van de toelichting

Artikel 4 (wijziging artikel 30hb van de Algemene wet inzake rijksbelastingen)

A

Ingevolge de in artikel 4, onderdeel A, opgenomen tekst van artikel 30hb AWR wordt het percentage van de belastingrente vastgesteld op 0,01% voor alle relevante belastingmiddelen, met uitzondering van de IB. Zoals in het algemeen deel van deze memorie is aangegeven, geldt voor de IB dat een verlaging uitvoeringstechnisch pas vanaf 1 juli 2020 mogelijk is. Tot die datum (zie de toelichting op artikel 3, onderdeel B) dient daarom een percentage van 4% te blijven gelden, hetgeen – in combinatie met de artikelen 4, onderdeel B en 8, eerste lid – wordt geregeld via het tweede lid van het in artikel 4, onderdeel A, opgenomen artikel 30hb AWR. Het is de bedoeling dat dit artikel ingevolge het in artikel 8, eerste lid, genoemde koninklijke besluit op 1 juni 2020 in werking treedt, dan wel tot en met die datum terugwerkt.

B

Ingevolge de in artikel 4, onderdeel B, opgenomen tekst van artikel 30hb AWR wordt het percentage van de belastingrente (voor alle relevante belastingmiddelen, dus ook voor de IB) vastgesteld op 0,01%. Het is de

bedoeling dat dit onderdeel ingevolge het in artikel 8, eerste lid, genoemde koninklijke besluit op 1 juli 2020 in werking treedt, dan wel tot en met die datum terugwerkt.

C

Ingevolge de in artikel 4, onderdeel C, opgenomen tekst van artikel 30hb AWR bedraagt het percentage van de belastingrente een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen percentage, dat voor verschillende belastingen verschillend kan worden vastgesteld. Het is de bedoeling dat dit onderdeel ingevolge het in artikel 8, eerste lid, genoemde koninklijke besluit in werking treedt op het moment dat de verlaging van de percentages naar 0,01% niet langer noodzakelijk en passend is in het kader van de crisis rond COVID-19. Het uitgangspunt is dat dit drie maanden nadat het verlaagde percentage van toepassing is geworden, het geval zal zijn.

Artikel 5 (wijziging artikel 29 van de Invorderingswet 1990)

Ingevolge de in artikel 5 opgenomen tekst van artikel 29 van de IW 1990 bedraagt het percentage van de invorderingsrente een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen percentage. Ook deze wijziging treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen moment. Vanaf dat moment kan bij algemene maatregel van bestuur worden geregeld dat het percentage op 0,01% wordt gesteld. Dat percentage is dan ook ten aanzien van de berekening van de betalingskorting van toepassing. Het is de bedoeling om artikel 5 ingevolge het in artikel 8, eerste lid, genoemde koninklijke besluit per 1 juni 2020 in werking te laten treden, dan wel tot en met die datum te laten terugwerken.

Artikel 6 (wijziging Luchtvaartwet BES)

Zie voor een nadere toelichting paragraaf 5 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 7 (overgangsbepaling wijzigingen Algemene wet inzake rijksbelastingen en Invorderingswet 1990)

In artikel 7 wordt geregeld dat een uit artikel 4, onderdelen A, B of C, of artikel 5 voortvloeiende wijziging van een rentepercentage uitsluitend van toepassing is bij de renteberekening over het deel van de renteperiode vanaf het tijdstip waarop die wijziging in werking treedt of, ingeval artikel 8, eerste lid, onderdeel a of onderdeel b, toepassing vindt, over het deel van de renteperiode vanaf de datum, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, onderscheidenlijk onderdeel b. Artikel 8, eerste lid, onderdeel a, voorziet in de mogelijkheid om de artikelen 4, onderdeel A, en 5 terug te laten werken tot en met 1 juni 2020 en artikel 8, eerste lid, onderdeel b, voorziet in de mogelijkheid om artikel 4, onderdeel B, terug te laten werken tot en met 1 juli 2020. Als gevolg van het voorgestelde overgangsrecht zijn bijvoorbeeld ten aanzien van renteperiodes die voor 1 juni 2020 starten of zijn gestart en na 1 juni 2020 eindigen, meerdere rentepercentages van toepassing.

Artikel 8 (inwerkingtreding en vervallen)

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Het is de bedoeling dat dit koninklijk besluit tegelijk met de publicatie in het Staatsblad is voorzien en de wet zo spoedig mogelijk in werking treedt. Vanwege de omstandigheid dat de voorzieningen voor de Rijksoctrooiwet 1995 ook zullen gelden in Curaçao en Sint Maarten, is er niet voor gekozen om de wet in werking te laten treden direct na publicatie van de wet in het Staatsblad.

Bij het koninklijk besluit kan de inwerkingtreding voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend worden vastgesteld. Het is de bedoeling dat de artikelen 4, onderdeel A, 5 en 7 per 1 juni 2020 in werking treden, dat artikel 4, onderdeel B, per 1 juli 2020 in werking treedt en dat artikel 4, onderdeel C, in werking treedt op het moment dat de verlaging van de percentages naar 0,01% niet langer noodzakelijk en passend is in het kader van de crisis rond COVID-19, waarbij het uitgangspunt is dat dit drie maanden na het ingaan van de verlaging het geval is.

Hoewel spoedige inwerkingtreding van de wet is voorzien, is zekerheidshalve geregeld dat bij het genoemde koninklijke besluit tevens kan worden bepaald dat:

- a. de artikelen 4, onderdeel A, en 5 terugwerken tot en met 1 juni 2020;
- b. artikel 4, onderdeel B, terugwerkt tot en met 1 juli 2020.

Voorgesteld wordt om aan artikel 3 terugwerkende kracht te verlenen tot en met 16 maart 2020, zoals in paragraaf 3 is toegelicht.

De artikelen 1, 2 en 3 zijn tijdelijk van aard en vervallen bij koninklijk besluit. De tijdelijkheid kan per artikel verschillen, afhankelijk van de duur van de impact van de uitbraak van COVID-19.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Aan de vice-president van de Raad van State van het Koninkrijk
Oranjestraat 15
2514 JB Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

T 070 200 1000 (algemeen)
F 070 200 1000 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door
mr. P.J. Blok

T 070 200 1000
010 226 1000 minezk.nl

Ons kenmerk
WJZ / 20117214

Uw kenmerk

Bijlage(n)
3

Datum

Betreft Spoedbehandeling adviesaanvraag inzake voorstel van rijkswet,
houdende tijdelijke voorzieningen voor de Rijksoctrooiwet 1995 en het
Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en wijziging van de
Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990 en de
Luchtvaartwet BES, in verband met de uitbraak van COVID-19

Heden heb ik het bovenvermelde voorstel van rijkswet aan de Koning
aangeboden.

Daartoe gemachtigd door de ministerraad verzoek ik u om een spoedbehandeling
van de op het voorstel betrekking hebbende adviesaanvraag, nadat het voorstel
aan de vice-president van de Raad van State van het Koninkrijk zal zijn
voorgelegd. De redenen voor dit verzoek zijn de volgende.

Ten behoeve van het beperken van de impact van de uitbraak van COVID-19 en
de in dat kader getroffen maatregelen, is een aantal wettelijke voorzieningen op
korte termijn noodzakelijk. Het betreft de volgende vier voorzieningen.

1. Voorzieningen voor het kunnen opschorten van termijnen in de
Rijksoctrooiwet 1995 of het op nihil kunnen stellen van toeslagen bij te late
betalingen;

Ten aanzien van de meeste bij of krachtens de Rijksoctrooiwet 1995 gestelde
termijnen is bepaald dat het overschrijden daarvan leidt tot verval van rechtswege
van een octrooi. Het voldoen aan die termijnen is voor veel bedrijven nu
organisatorische problematisch. De toeslag voor te late betalingen wordt tijdelijk
op nihil gesteld omdat zeer veel bedrijven door de getroffen maatregelen
financieel krap bij kas zitten. Het behoud van octrooien is voor veel bedrijven van
essentieel belang om na de crisis hun positie in de markt te behouden. Wereldwijd
treffen Intellectuele eigendom bureaus vergelijkbare maatregelen als voorgesteld
in het wetsvoorstel.

2. Een voorziening voor deurwaarders om exploten o.g.v. het Wetboek van
Burgerlijke Rechtsvordering in de bus te doen i.p.v. in persoon uit te reiken;

Omdat deurwaarders sowieso al risico lopen te maken te krijgen met bewoners die
hen in het gezicht spugen of fysiek te lijf gaan, is het onder de huidige

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
WJZ / 20117214

omstandigheden niet mogelijk en verantwoord op de normale manier bij mensen thuis aan te bellen om een exploit uit te reiken en een instructie geven over de aard van het exploit en de mogelijkheden van degene voor wie het bestemd is, om hierover contact op te nemen. Zonder wetgeving staat de geldigheid van tienduizenden exploten ter discussie.

3. Een wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van de Invorderingswet 1995 i.v.m. het tijdelijk verlagen van de invorderings- en belastingrente;

Op 17 maart 2020 heeft het kabinet een aantal concrete fiscale maatregelen aangekondigd dat erop is gericht de liquiditeit van ondernemers te ondersteunen. Met de tijdelijke verlaging van de percentages voor de belasting- en invorderingsrente worden de mogelijkheden voor uitstel voor het doen van aangifte en uitstel van betaling voor ondernemers en andere belastingplichtigen zo laagdrempelig mogelijk gemaakt. Wetswijziging is noodzakelijk omdat de maatregelen soms ook niet begunstigend uitpakken. Verlaging kan dus enkel via een wetswijziging geregeld worden. Daarnaast is het belangrijk dat dit snel gebeurt om terugwerkende kracht te voorkomen. Het betreft een tijdelijke voorziening. Het uitgangspunt is dat na drie maanden bij algemene maatregel van bestuur wordt teruggekeerd naar 4% en 8%.

4. Een wijziging van de Luchtvaartwet BES om voor de burgerlijke luchtvaart verboden gebieden bij 'Notice to Airman' (NOTAM) bekend te maken.

Het afsluiten van gebieden voor de burgerluchtvaart of het opleggen van beperkingen daaraan, zoals tijdens de coronacrisis, moet onmiddellijk geschieden en bekendgemaakt worden aan luchtvaardenden. Vanwege de beperkte capaciteit van zowel klinische als preventieve services en diensten in Caribisch Nederland is dat gebied kwetsbaar voor ernstige gevolgen van deze epidemie. Voorgesteld wordt daarom te bepalen dat bekendmaking van de regeling geschiedt bij 'Notice to Airman' (NOTAM), zoals dat voor het Nederlandse luchtruim in Europa ook geregeld is in de Wet luchtvaart.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,